

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirvsta po 20 vin.

Poslano:

enostolpna pettirvsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izveniški ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Dr. J. K.: Jezikovno pravo od leta 1852. do 1867.

Slovenščina pri političnih uradih.

Slovenski državni poslanci so leta 1867. izročili državnemu kanclerju spomenico o narodnih zahtevah slovenskega ljudstva na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Že prej so bile v naših deželnih zborih o njih razprave (prim. interpelacijo v kranjskem dne 13. jan., v štaj. dne 16. jan. 1866). Minister notranjih reči je vsled tega dne 6. avgusta pisal namestnikom v Gradec in Trst in dež. predsednikom v Ljubljano in Celovec. V svojem odloku, ki mu prilaga spomenico, opozarja, naj dotičnik poskrbi, da bodo politične gospodarske vloge v slovenskem jeziku brez ugovora sprejemale, pa tudi v prvi inštanci v njem nanje odgovarjale, uradne naloge ali pisma osebami, ki so le slovenščine zmožne, tudi samo v nji pošiljale, protokole s takimi osebami, ali s tistimi strankami, katere to izrečno zahtevajo, samo v slovenščini sestavljale in da se sploh politična gospodarska s slovenskim ljudstvom tako vede, da ne bo nobene upravičene tožbe. Če kje zdaj to popolnoma ne gre, naj se uradniki primerno prestavijo.

Ljubljanska deželna vlada (predsednik Conrad) je izdala v zmislu tega odloka dne 20. septembra 1867 št. 2450 okrožnico na vse okrajne predstojnike in se v nji sklicuje na to, da so načela, ki jih poudarja ministrstvo notranjih reči istovestna z načeli odloka justičnega ministrstva dne 5. septembra 1867, ki smo ga že priobčili in razložili. Potem pa pravi:

»Ta načela temelje deloma na ravnopravnosti pred zakonom, ki imajo vsi državljani brez razlike narodnosti do nje zajamčeno pravico, katere se razteza tudi na rabo njihovega maternega jezika, deloma na tem, da se ustanovi glede na vladno korist in na upravičene ljudske zahteve tako postopanje, ki se z njim zagotovi največja varnost in urnost uradnega občevarja.

Iz teh načel sledi: Pismeno in ustno občevarje s strankami v slovenščini ni samo dovoljeno, marveč za gospodarske zlasti glede na izdajanje pozivov in raznih dostav in protokoliranja

vselej, kjer stranka le ta jezik razume, izrečna dolžnost. Preko te dolžnosti meje odločuje samo lahka in urnost v uradnem poslovanju.

Protokoliranje naj se vrši tako, da se navadni ljudski govori ne dela sila. (Zmotna misel, da je ljudska govorica v nekem nasprotju s pismeno slovenščino leze tu v odloku, ki je sicer zelo blagohoten, na dan. Birokracija pač ne more ozdraveti atavističnih spopadov!)

Na to naj se zlasti toliko časa pazi, dokler ne postane vsled napredujočega razvoja znanstveni in uradni jezik, ki je v novejšem času z gorečim in priznanjavednim trudom slovenskih jezikoslovcev hitro napredoval, splošna last ljudstva.

Ravno vsled tega razvoja je daljnje razširjenje slovenskega jezika v uradnem občevarju samo vprašanje časa, ko ne bo več vzroka izogniti se njegovi rabi tudi v dopisovanju gospodsk., čim ne bo zgoraj omenjena nujno potrebna jasnost in urnost uradnega poslovanja, ki ima nanjo ljudstvo prvo pravico, več na poti.

Na koncu naroča predsednik političnim uradnikom, naj se neprenehoma izpopolnjujejo v slovenski besedi in pismu.

Conrad je zadel zmisel ministrskih sodnih in političnih naredb v jezikovnem vprašanju. Iz njegove razlage tem jasnejše vidimo, kaj pomenja »po možnosti« v teh odlokih. Ministrstvo določa mejo, do katere se mora iti v vsakem slučaju; preko nje se pa sme, če ne trpi služba. Saj Conrad celo napoveduje notranjo uradno uporabo slovenščine (v dopisovanju gospodsk. — in den Correspondenzen der Behörden), čim bo to z varnim in urnim uradnim poslovanjem v soglasju. Po njegovem ne bo treba nobenih novih naredb, in kakor sam pravi, veljajo od njega razložena načela za politične uradnike in za sodnike.

Pribijmo! Odlok, ki ga tu tolmači Conrad, velja tudi za Koroško, Štajersko in Primorsko. Načelo ravnopravnosti, ki se po njegovem razteza tudi na rabo maternega jezika je zdaj jasno ugotovljeno. Naš jezik je dovršeno razvit; na Koroškem in deloma tudi na Štajerskem pa delajo z našim jezikom, kakor bi šlo za kako kufersko narečje, seveda proti pravu, proti zakonu, ki so prisegli nanje.

Radegost se je ves spremenil. Ni bil več oni trdovratni Sloven, ki se je z železno trmo držal starih postav. Izginila mu je bila ona upornost, in rad je poslušal svečnikove besede. V tihih večerih so sedeli v prijetno zakurjeni izbi. Zunaj je pokrival seženin visok sneg gore in doline in mrzla sapa je pihala. V izbi se je širila prijetna gorkota. Svečenik je razlagal sveto pismo, in zvesto so ga poslušali vsi. Radegost se je sicer smehljal v začetku neverjetno svečnikovim besedam. Toda čim bolj ga je poslušal, tembolj mu je ugaljal novi nauk. In naposled se mu je udal popolnoma. Sam ni vedel, kako in kdaj je prišlo vse to. Samo to je vedel, da je zapustil stare, prazne bogove.

Lep zimski dan je bil. Solnce se sijalo na nexbu in na snegu se je svetilo nebroj biserov. Sveta tišina je bila po gorskem svetu, in te tišine ni motil niti gorski potok, ki je bil vkovan v debel led.

In tisti dan je krstil svečenik Razor Radegosta in Boženo.

Radegost se je stresel, ko je začutil na svoji glavi vodo. Za hip se je domislil starih slovenskih bogov, v katere je bil veroval vse življenje. Da se dvignejo zdaj in ga pogube v svojem srdcu? — A Radegost se je nasmehnil. Videl je pred sabo stare, prazne bogove. Ležali so strti in onemogli v prahu kakor kip, če ga vržeš s stojišča. In niti toli-

Evharistični shod na Zaplazu.

V Lurdu se bo obhajal od 22. do 26. t. m. svetovni evharistični kongres. Sklenil se bo v nedeljo na dan sv. Ane z veliko teoforično procesijo. Letošnji kongres je velikega pomena, ker je šestdeseto leto, odkar se je proglasilo brezmadežno spočetje za versko dogmo in ker je shod petindvajseti, torej jubilejni, in se bo obhajal v Lurdu, kjer se najbolj očito kaže dobrota mat. Marije, in vsak, ki hoče videti, lahko spozna resničnost naše vere. — Na shodu hočejo proslaviti Jezusa Kralja. On ni le odrešnik, sodnik in veliki duhovnik, ampak tudi pravi Bog, Kralj nebes in zemlje. Tega Jezusa Kralja moramo spoznati v javnem in zasebnem življenju. Zadostiti mu moramo za vsa razžaljenja, katere mu povzročijo mlačni in brezumni ljudje. On naj kraljuje povsod, njegova volja naj bo vodilo našemu življenju.

Sv. oče žele, da bi vsi katoliški kristjani vsaj v duhu obhajali ta svetovni poklon najsvetejšemu Zakramentu. Po vsem svetu naj bi priredili v ta namen veličastne shode, ker se povsod vzdiguje nevera in taji vse, kar je božjega. — Dovolili so sv. oče vsem udeležnikom takih slavnosti na dan sklepa 26. t. m. popolni odpustek pod navadnimi pogoji.

Slovinci smo izmed najbolj vernih narodov na zemlji. Malokje se izkazuje toliko časti presv. Zakramentu, kakor pri nas. Vidimo pa tudi, kako se sistematično organizuje brezverstvo. Naša sveta dolžnost je torej poskrbeti, da se ves narod zbere okoli Jezusa v sv. zakramentu.

Na Zaplazu, največji dolenski božji poti, se bo dne 26. t. m. v dosego tega namena opravi veliki evharistični shod za moše in mladeniče. To ne bo kako navadno romanje, ampak poklonitev naroda Jezusu Kralju po izvoljenih zastopnikih na isti dan, ko se bo v Lurdu obhajal svetovni kongres.

Spored bo sledeči: V soboto dne 25. t. m. bodo ob 7. uri zvečer litanije na Čatežu. Zvečer in v nedeljo jutraj bo več spovednikov spovedovalo, da dobe lahko vsi udeleženci popolne odpustke. V nedelje točno ob 8. uri se prične procesija z Najsvetejšim, katero bo vodil generalni vikar Flis. Otvorijo procesijo organizacije Orlov. Potem gredo farna bandera vseh fara, katere pošljejo svoja zastopništva na ta shod, ter moše in

mladeniči. Za temi duhovščina z Najsvetejšim. Za nehom gredo zastopniki naroda: naši poslanci pod vodstvom deželnega glavarja, župani in občinski odborniki vseh občin, katere se bodo hotele shoda vdeležiti. Vsi ti bodo svetili z gorečimi svečami, ki se bodo dobile takrat pri župnem uradu male po 2 K, večje po 3 K. Ves dohodek je namenjen revni zaplaški cerkvi, za katero se tudi nadplačila hvaležno sprejemajo. Da ne bo nazadnje kake zmešnjave, bo najboljšje, če posamezni župani precej za svoje občinske odbornike sveče pri župnem uradu na Čatežu naroče in pošljejo dotični znesek.

Na Zaplazu bo po prihodu pridiga, katero bo imel p. Žužek, in slovesno opravilo. Od pol dveh do pol treh bo ura pred Najsvetejšim. Ob pol treh zunaj na prostem verski shod, kjer bo govoril deželni glavar dr. Šusteršič o Lurdu in dr. Lampe. Po shodu bo sklepni govor generalnega vikarja v cerkvi in pete litanije z zahvalno pesmijo. Pri shodu bo sodelovala znana godba salezijancev iz Ljubljane, orgljal znani mojster J. Hladnik in peli bodo najboljši pevci.

Župni uradi se prosijo, da shod priuerno razglasijo in poskrbijo za številno zastopstvo naroda na tem važnem shodu. Na shodu hočejo utrditi naše moše in mladeniče v ljubezni do sv. Zakramenta. Prosimo vse prijatelje, da molijo v ta lepi namen.

Občinski svet ljubljanski

je včeraj zvečer nadaljeval svojo redno javno sejo.

Nabrežje nadvojvode Franc Ferdinanda.

Takoj spočetka je prišel na dnevni red nujni predlog kluba občinskih svetovalcev S. L. S., naj se imenuje v bodoče nova promenada na levem bregu Ljubljanice od Frančiškanskega do Hradeškega mostu po pokojnem prestolonasledniku. V imenu kluba občinskih svetnikov S. L. S. je utemeljeval predlog občinski svetnik Maks Lilleg s sledečimi besedami:

Slavni občinki svet! Mislim, da je nujnost tega predloga odveč utemeljevati. Predlog sam na sebi je tak, da bi se reklo razžaliti čustvovanje občinskega sveta, ako bi ga bilo treba še posebno utemeljevati. Nujno je, da takoj po strašnem dogodku preskrbimo tudi

preko gore Radegostovi posli. Prignali so sabo svo živino in vsa orodja so pripeljali s sabo. Pričelo se je živahno in veselo življenje sredi zagorskega sveta. Gradili so nove hiše; sekali visoka drevesa, iztrebljali rovtne in orali plodno zemljo. Radosti in zadovoljnosti se je svetil Radegostu obraz. Glej, tu si bo napravil novo domačijo; širne njive mu bodo nosile bogat sad, in široki pašniki bodo redili njegovo živino. Lepo in prijetno življenje bo prišlo, in Bog bo čuval mirni, srečni planinski svet. — Tako je mislil Radegost, in srce mu je bilo polno hvaležnosti do Boga, ki ga je pripeljal sem pod bele snežnike.

Nkega dne je prišel v obisk Volčan, brniški starešina. Povedal je naravnost, kaj ga je napotilo preko gore. Vso zimo je premišljeval besede svečenika Razorja. Vedno bolj je spoznaval Kristove nauke in vedno bolj jih je umeval. Trikrat se mu je prikazala v noči čudna prikazen. Majhen deček v belem, bleščečem oblačilu je stopil pred njega ter mu je naročil: »Volčan, starešina brniški, vstani in pojdi preko gore! Tam te čaka tvoj Gospod.« — Volčan se je čudil tem sanjam in jih je premišljeval. Ko pa se mu je prikazal deček v tretjič, je vstal in se je napotil preko gore.

Volčan je pokleknil zdaj pred svojim svečnikom, pa ga prosil, naj ga krsti. Vesel je bil svečenik, pa se je napotil z Volčanom, Radegostom, Boženo

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.

(Dalje.)

10.

A svečenik Razor ni umrl. Ob prijazni postrežbi na Radegostovem domovanju se mu je pričela celiti rana. Počasi je okreval in je že lahko hodil po izbi gori in doli. A vendar je čutil, da je izgubil vse moči in da ne bo nikoli več zdrav. Shušal je tako, da bi ga človek nič več ne spoznal. Čutil je, da so mu šteti dnovi. Morda še pričaka zlate vesne, potem pa ga vzame Gospod k sebi. Svečenik Razor ni bil žalosten; potrpežljivo in veselo je prenašal bolečine in je mislil samo na Boga. Komaj je že čakal trenutka, da se poslovijo od zemlje in odide k svojemu Učeniku.

Skrbno so mu stregli na Radegostovem domu. Borut je sedel neprenehoma kraj njega, da mu je izpolnil vsako željo, ki mu jo je le bral v očeh. Mati Božena je skrbela zanj kot za svojega očeta. V srcu je že davno spoznavala Krista in je molila vsak dan k njemu. Saj je vedela, da je pripeljal samo Krist njenega sina nazaj, da je samo on spremenil misli njenemu možu.

v kulturnem središču naše domovine za dostojen viden spomenik onemu, čegar skrb in ljubezen se je obračala našemu jugu in ki bi očetovsko svojo skrb posvetil to leto v posebni meri tudi naši deželi in našemu mestu. Predlagam, da se najnost predloga, ki določa, naj se nova promenada, ki nastane na levem bregu Ljubljane od Frančiškanskega mostu do Hradskega mostu, imenuje po nadvojvodi Franu Ferdinandu, soglasno sprejme. S soglasnim klepom priča občinski svet ljubljanki, da hoče visokega mrtveca dostojno počastiti.

Predlog je bil nato sprejet soglasno.

Mestni pogrebni zavod.

Predsedstvo je prevzel podžupan dr. Triller, nakar je poročal župan dr. Tavčar o predpripravi za mestni pogrebni zavod: V principu je občinski svet sklenil, da se mestni pogrebni zavod ustanovi in se je takrat tudi govorilo o rentabiliteti in kako naj se stvar izvede. Predvsem je treba za zavod napraviti statut, cenik, ceremonijel in organizacijski načrt. Vse to je pa zelo obširno in izključeno, da bi se moglo rešiti v eni seji. Tozadevni načrti naj bi se razmnožili in razdelili med občinske svetnike v eni prihodnjih sej občinskega sveta po počitnicah, da bi se cela stvar odobrila naknadno in po nepotrebnem ne zavlekla. Absolutno potrebno je, da se stvar čimprej izvede. V ta namen je dovoljeno posojilo 200.000 kron. Zaenkrat bi začel poslovati mestni pogrebni zavod s tem, kar ima Doberletov zavod. Tudi odsek, ki je bil izvoljen, da proučuje zadevo, je mnenja, naj bi sprva pričel mestni pogrebni zavod poslovati le z Doberletovim inventarjem. Faktično je zaenkrat mogoče izvršiti pogodbo edino z Doberletom, ne pa s Turkom in Ivanom Rojino v Spodnji Šiški. Potrebno je, da se izvršitev pogodbe z Doberletom pospeši v toliko, da bo zavod pričel delovati že s 1. avgustom. Odobriti je zato treba provizorni cenik in ceremonijel. Cene pogrebom bi bile sledeče: najvišji razred 1500 K, I. a razred 900 K, I. b 760 K, II. a 550 K, II. b 400 K, III. a 300 K, III. b 200 K, IV. a 130 K, IV. b 85 K, V. razred 48 K; stroški pogreba bi veljali od 16 K dalje. Odsek predlaga: 1. občina naj napravi z Doberletom pogodbo in prevzame od njega ves pogrebni inventar za najvišji znesek 100.000 K; 2. mestni pogrebni zavod naj prične poslovati s 1. avgustom začasno v sedanjih Doberletovih prostorih; 3. odobri naj se začasno cenik; 4. taris, ceremonijel in statut zavoda naj se razmnoži v obeh deželnih jezikih in s posebnim mporočilom predloži občinskemu svetnikom v prvi seji po počitnicah; 5. revident Danilo Šaplja naj se imenuje za upravitelja zavoda, župana naj se pa pooblasti, da mu dovoli primerno osebno doklado, kakor tudi, da nastavi provizorno potrebno osobje; 6. naroči naj se poseben gala-voz za 5000 keon, kakršnega nima nobeden v Ljubljani; 7. z dunajsko Franc Jožefovo pogrebno zavarovalnico naj se stopi v dogovor radi prevzeta zavarovanja; 8. župan naj se pooblasti, da stopi v pogajanja s pogrebnima zavodoma Jos. Turka in Iv. Rojine. — Odsekovi predlogi so bili sprejeti. — Končno se župan pooblasti, da dvigne v deželni banki posojilo 100.000 kron za prve potrebe.

Za mestne delavce.

Občinski svetnik Kristan je utemeljeval svoj nujni predlog, naj se mest-

in Borutom k studencu, ki je žuborel nedaleč od hiše. Pokleknil je tam Volčan na zeleni mah; glavo je sklonil in je sklenil roke na prsih.

Sivemu svečeniku se je storilo milo, ko je dvignil blagoslovilja desnico nad starešino. Kajti neki skrivni glas mu je pravil, da je to njegov zadnji krst. Čutil je, da se mu bliža mirna smrt, in prepričan je bil, da pohiti kmalu v sinja nebesa po večno plačilo. Vsled globokega ginjenja so mu tekale velike, svetle solze po velikih licih.

»Volčan, ali veruješ vse, kar nas uči Krist v svoji sveti knjigi?« je vprašal s tresočim glasom. »Ali veruješ v vse čiste nauke, ki jih uči naša sveta Cerkev?«

»Verujem,« je odvrnil Volčan.

»Zato te krstim, Volčan, v imenu Boga Očeta, Boga Sina in Boga Svetega Duha.«

Tiho, s pojemajočim glasom je govoril svečenik Razor. Roka se mu je tresla, ko je izlil vodo nad Volčano glavo. Noge so se mu pošibile, in zgrudil bi se bil, da ni priskočil Radegost in ga podprl s svojimi rokami. Starček je nasklonil svojo belo glavo na njegovo ramo. Nasmehnil se je blaženo in je pogledal v modro pomladansko nebo.

(Dalje.)

nim paznikom in delavcem plača primerna odškodnina za nočno delo ter napravi zanje službena pragmatika. Definitivna rešitev odškodnine za nočno delo naj se prepusti mestnemu gremiju, glede službene pragmatike pa naj se naprosi odsek, da jo izdela.

Pri tej priliki je poudarjal občinski svetnik Tomaž Novak, da je že svoječasno stavil sam predlog, naj se napravi službena pragmatika za mestne delavce, toda naredilo se do danes ni ničesar. Pozdravlja predlog E. Kristana in želi, da bi se res izpolnil.

Župan: Dal sem ukaz, naj se službena pragmatika izdela, a zaradi premnoge dela se ni. Urgiral bom, da se želji g. Tom. Novaka do prihodnje seje ustreže.

Nato je bil Kristanov predlog sprejet.

Poročila odsekov.

Dr. Triller je poročal v imenu finančnega odseka o prošnji družbe sv. Cirila in Metoda za znižanje obrestne mere njenih posojil pri Mestni hranilnici. Družba ima pri Mestni hranilnici dve posojili, in sicer 200.000 K s 5% obrestovanjem na poslopih v Trstu in 20.000 K 5¼% obrestovanjem v Ljubljani. Družba prosi, naj bi se ji obrestna mera znižala na 4¼%. Odsek predlaga, naj se družbi zniža obrestna mera za ¼% nižje pod normalno mero za hipotekarna posojila od 1. julija 1914. naprej. — Sprejet je bil odsekov predlog.

Dr. Triller je poročal v imenu finančnega odseka o ponudbi Janka Predoviča za nakup dela mestne parcele št. 76/1 kat. občine Poljansko predmestje ob mestni jami pri prisilni delavnici. Predovič ponuja za 714 kvadratnih metrov po 1 K za kvadratni meter. Finančni odsek predlaga, naj se proda svet za okroglo vsoto 2000 K ter naj nosi Predovič tudi vse stroške pogodbe. — Odsekov predlog je bil sprejet.

Dijaški in ljudski kuhinji in gospodinjstevu tečaju S. K. S. Z.

Župan dr. Tavčar je nato naznanil, da bo v zvezi z dovoljeno subvencijo »Mladiki« in »Domovini« istočasno izplačal dijaški in ljudski kuhinji podporo 400 K in S. K. S. Z. za gospodinjstevski tečaj 300 K. — Obvelja brez ugovora.

Mestna klavnica.

Podžupan dr. Triller je poročal o raznih zahtevah deželne vlade glede mestne klavnice. Odposlanec ministrstva je namreč revidiral mestno klavnico in grajal razne nedostatke pri manipulaciji z mesom. Z ozirom na to je zahtevala deželna vlada od magistrata poročila, kako se mislijo ti nedostatki odpraviti. Predvsem bo treba izvršiti nekatere adaptacije. Prestaviti bo treba veliko tehniko iz klavnice na sejmische, da ne bo prišla tuja živina v stik z živino v klavnici. Pečatiti bo treba odslej tudi vso v klavnici zaklano govejo živino, napraviti posebne posode za shranjevanje konfiskatov, posebne oddelke za tuje prašiče itd. Tozadevni stroški naj bi se začasno pokrili iz dohodkov klavnice, prihodnje leto pa vstavili v proračun. — Poročilo se je odobrilo.

Nato se je izvolil kot zastopnik mestne občine v volilni komisiji za volitve v trgovsko in obrtno zbornico g. Kraigher.

Za okrajnega načelnika v Sp. Šiški se je izvolil bivši župan Seidl.

Župan je naznanil, da je poslal g. Fr. Klemenc volilo 500 K rajnkega Babica na mestni ubožni zaklad.

Vprašanja.

Občinski svetnik Kristan je vprašal župana, ali bi ne kazalo sestaviti na magistratu nekako evidenco znamenitih umrlih mož, po katerih naj bi se imenovala nove ulice v Ljubljani. V zadnjem času je umrlo v Ljubljani več pesnikov, pisateljev, umetnikov (Aškerc, Kette, Murn, Grohar itd.), ki imajo velike zasluge za slovensko kulturo. — Župan je odgovoril, da se s tem strinja. Sedaj, ko je inkorporirana Spodnja Šiška Ljubljani, bo več prilike za vpoštevanje tega predloga.

Občinski svetnik Jeglič je vprašal župana, ali mu je znano, da na vsej Radeckega cesti ni niti enega primerne prostora, kjer bi ob deževnem vremenu mogel človek z ene strani ceste na drugo. Blato stoji tam čez vso cesto, da pasanti komaj vlačijo noge iz njega. Če že letos ni mogoče napraviti tlakovane prelaza, naj se vsaj za prihodnje leto vpošteva to pri proračunu! Do takrat pa naj se — kakor na drugih prelazih — nasuje v drobnim peskom cesta med vhomod in Hiralnico in nasproti stoječo hišo št. 18.

Občinski svetnik Kavčič je priporočal, naj si stavbni urad ogleda Domobransko cesto ob novi vojašnici, ker je zelo ozka. Posestnik Toni je pripravljen odstopiti svet brezplačno za cesto, ako se mu zgradi ograja. — Priporoča

tudi, naj se posreduje pri poštnem ravnateljstvu, da napravi v Ljubljani vsaj eno javno telefonsko govornico. — Župan je odgovorjal, da se je s Tonijem že dogovarjal, a bo cela zadeva počivala do 1. januarja 1915., ker se bo mogla rešiti šele s prihodnjim mestnim proračunom.

Občinski svetnik Likozar je vprašal, kaj je z njegovim predlogom ustanovitve bolniške blagajne za posle, ki ga je stavil že pred pol letom. — Župan je odgovoril, da letos za to ni denarja in da se bo mogla tudi ta zadeva rešiti šele s prihodnjim mestnim proračunom. — Likozar je priporočal tudi, naj se napravi ob lžanski cesti perišča. — Občinski svetnik Marinko je priporočal, naj se popravijo perišča na Ambroževem trgu in drugod, ki so pokvarjena.

Nato se je vršila tajna seja.

Po umoru prestolonaslednika.

Značilne interpelacije v ogrskem državnem zboru.

Odgovor grofa Tisze.

V včerajšnji seji ogrskega državnega zbora je posl. Szmerescsany vprašal min. predsednika Tiszo, če hoče na to vplivati, da se v Belgradu organizirana in podpihovana srbska propaganda na Ogrskem in v sosednjih deželah, osobito v Bosni in Hercegovini, zasleduje in v bodoče z največjo odločnostjo prepreči. Grof Apponyi je na honvednega ministra vložil sledečo interpelacijo: Tragična smrt rajnega prestolonaslednika ni vzbudila le sočutja celega sveta, marveč je tudi v obeh državah monarhije povzročila izjave sočustva napram vladarju. Prebivalstvo Avstrije in Ogrske je iskalo prilike, da izrazi svoja čustva demonstrativno. Rajni prestolonaslednik je s svojo junaško ženo našel smrt, ko je izpolnjeval svojo dolžnost kot vojak. Smrt višjega poveljnika celotne vojne sile v izvrševanju vojaških dolžnosti je enaka smrti na bojišču. Vsi vladarji in državni glavarji olikanega sveta so se hoteli pustiti zastopati pri pogrebu in bi se ne bil smel prestolonaslednikov pogreb smatrati za šablonsko, po etičnih predpisih določeno dvorno ceremonijo. Interpelanti zato vprašajo: Zakaj se je izvedel pogreb v tako omejenem okviru? Zakaj se ni pri pogrebu razvil tisti vojaški sijaj, ki bi bil odgovarjal vojaškemu činu žrtve atentata, okoliščinam njegove smrti in končno čustvom oborožene sile? Zakaj so nastop zastopnikov tujih vladarjev opustili? Zakaj se je sploh vse žalno slavlje tako omejilo, da se je naravnost umetno potlačilo vse, kar bi ob tej priliki moglo pričati o naši samozvesti? Grof Julij Andrassy je pa stavil na min. predsednika sledeče vprašanje: Kako so se oblasti upale ob znanih razmerah določiti prestolonaslednikov obisk ravno na dan srbskega narodnega slavlja? Če so to že riskirali, zakaj se niso primerne varnostne odredbe ukrenile? Kako se upravičuje, da je prestolonaslednik po prvem napadu nadaljeval svojo pot? Kako obsežne so dimenzije Srbom sovražnega gibanja v Bosni in v Hercegovini? Je-li res, da je srbsko prebivalstvo imelo veliko škode in če je to res, kako je mogoče, da se to gibanje ni moglo takoj zatreti? Je-li res, da vodijo niti napada v Belgrad? Če je to res, kako bo vlada poskrbela, da bodo krivci kaznovani in kaj misli vlada končno ukreniti, da se prepreči v bodoče, da se ne bodo mogle nemoteno plesti zarote proti najvišjim zastopnikom vlade in proti notranjemu redu v državi?

V svojem odgovoru na Andrassyjevo interpelacijo je odgovoril Tisza, da se vojne priprave niso ukrenile in da ni povoda, da se zistem izpremeni. Energične odredbe se pa ukrenejo, da se velesrbska agitacija onemogoči, predvsem bodo šole strogo nadzorovale. Grof Tisza je odgovarjal nadalje, da ni bil prestolonaslednik pod nobenim varuštvo, kajti kot generalni armadni nadzornik je bil upravičen postopati samostojno pri vojaških zadevah. Zato tudi obe vladi nista dobili nobenih poročil o njegovem potovanju v Bosno, kakor tudi skupni minister ne. Po atentatu se je dognalo, da je obstajala zarota, ki je pripravila napad na prestolonaslednika na osmih mestih. Pri tej zaroti pa je bil udeležen zelo majhen del mladih ljudi, a ostala Bosna je bila lojalna. Prebivalstvo je prestolonaslednika navdušeno pozdravljalo in je navdušenje po prvem napadu še narastlo. Nihče ni mislil, da bo po prvem napadu sledil drugi, in to je tudi povod, da se je atentat posrečil. Ogorčenje, ki ga je pokazala vsled tega čina lojalna Bosna, dokazuje, da pri tem napadu njeno prebivalstvo ni bilo udeleženo. Ako se v interpelacijah trdi, da je političen položaj spodkopan, doka-

zujejo protesti prebivalstva, da Bosna od kake revolucionarne agitacije ni ogrožena. Napačna je tudi trditev, da se nahaja Bosna na pragu revolucije, in če bi tudi bila, ima monarhija doli dovolj moči zbranih, da bi jo takoj zadušila. Na vprašanje, kakšni koraki se nameravajo storiti v Belgradu, more samo splošno odgovoriti. Preiskave se bodo nadaljevale in vsak faktor mora poznati svojo dolžnost in gotovo je, da mora vsakdo varovati življenske interese in prestiž monarhije. Vlada bo storila v tem oziru svojo dolžnost. Na kak način se vodi jugoslovanska agitacija, se ne more natančno določiti, gotovo pa je, da se vrši v Bosni, Dalmaciji, Hrvatski in Slavoniji. Glede dogodkov v Sarajevu po atentatu je izjavil Tisza, da se je pač povzročila škoda, da pa je po prvem razburjenju oblast napravila red že čez nekaj ur. Ne obstoja pa nobena nevarnost, da bi bilo potrebno izpremeniti sistem. Zatreti pa se mora vsaka agitacija v šolah. Srbi v ogrskih deželah so slejkoprej lojalni.

Grof Andrassy je na Tiszov odgovor poudarjal, da z ozirom na veliko važnost predmeta ni zadovoljiv in da je primera o varuštvo z ozirom na visoki žrtvi, ki sta padli, neprimerna. (Tu ima grof Andrassy prav!) Posl. Rakovski je interpeliral min. predsednika, ali hoče vlada z ozirom na sarajevski atentat opozoriti srbsko vlado z energično noto, naj izpolnjuje svoje mednarodne dolžnosti, ker je dokazano, da so bile bombe iz srbskega arzenala v Kragujevcu.

Glasovi o skupnem ministrskem svetu.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča s posebne strani o skupnem ministrskem svetu dne 7. t. m. Predvsem se je dognalo, da je srbski konfesiji v Bosni podeljena šolska samouprava veliko pripomogla, da se je razširila velesrbska propaganda. Pod pretezo, da se uči cerkvena zgodovina, so v vseh redih predavali o srbski narodni zgodovini. Zato se nameravajo srednje šole v Bosni in v Hercegovini poddržati in se srednješolci uniformirajo. Poleg zarote za politične umore je najbrže tudi obstajala organizacija za poizvedovanje vojaških operacij. Zelo se tudi opaža, da so belgrajsko vseučilišče obiskovali ne le Bošnjaki, marveč tudi dalmatinski Srbi in Hrvati, dasi se na zagrebškem vseučilišču pri državnih izkušnjah uračunavajo le posamezni predmeti iz filozofije in iz teologije. Večja pozornost se bo v bodoče posvečala informacijski službi in se v Sarajevu in v Mostarju preosnuje državna policija in podredi kontroli neke višje oblasti monarhije. »Militärische Rundschau« poroča o skupnem ministrskem svetu: Ukrenile so se dalekosežne odredbe, da se energično zatro centrifugalne sile, ki so se pri več narodih monarhije pojavile. Državna policija se zato zdadno pomnoži. Šole bodo strožje nadzorovane kakor tudi občevarje društev in posameznih oseb z inozemstvom. To velja za vse jugoslovanske dežele. Kar se tiče Bosne, je izid preiskave za bosansko vlado naravnost uničevalen. Dognali so, da so deželni in železniški uradniki, učitelji in popi popolnoma prepojeni velesrbske ideje, za katero strastno agitirajo. Tej agitaciji se bo strla glava. Če ne bodo redna sredstva zadoščala, se postavi Bosna zopet popolnoma pod vojaško upravo. Tiszovi ožji krogi izjavljajo da je zavzel skupni ministrski svet enotno stališče glede na vprašanja, ki se tičejo sarajevskega zločina. Sklepalo se je predvsem o odredbah, da se omeji velesrbsko hujskanje in sicer ne le v Bosni, marveč v vseh ozemljih avstro-ogrsko monarhije, kjer so se sledovi tega gibanja pojavili. Popolnoma izključeno pa je, da bi se nastopilo proti pametnejšemu delu srbskega prebivalstva.

Rajni prestolonaslednik preprečil vojsko s Srbijo.

Bivši bolgarski ministrski predsednik dr. Danev je izjavil, da je rajni prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand svojčas v razgovoru z njim glede na svoje stališče nasproti Srbiji izjavil: »Srbi me smatrajo za svojega največjega sovražnika, a to nikakor ni res. Da Vam to dokazem, Vam povem, da sem bil jaz 1. 1908., ko je dosegla bosenska kriza svoj višek in ko je bilo proti Srbiji za vojsko vse pripravljeno, skoraj edini, ki sem se oglašil proti vojski. Skoraj, da se ima Srbija samo meni zahvaliti, da ni bila uničena.«

Potiorek srbskemu metropolitu Popoviću.

Povodom napada v Sarajevu, je srbski metropolit v Banjaluki Popović deželnemu načelniku Potioreku brzojavno kondoliral s prošnjo, da naj o tej kondolenci obvesti cesarja. Potiorek mu je odgovoril: »Ne opustim prilike,

da obvestim Njegovo Veličanstvo o veliki žalosti Vam podrejenega svečeništva, a obenem moram istočasno naglašati, da ne zadošča, da se to rabelsko dejanje obžaluje, marveč je Vaša dolžnost, dolžnost vse duhovščine in voditeljev naroda, da se z vso silo zato zavzame, da sramotni znak, ki je padel s tem zločinom na deželo, če je to sploh mogoče, z zglednim delovanjem odpravi. Predvsem se mora z vsemi sredstvi delati na to, da se hujskanje, ki se je zadnji čas opazilo osobito med zapeljano mladino, z vso silo prepreči.

Proti srbskemu časopisju.

Bosenskohercegovaška vlada je vzela belgrajskemu listu »Odjek« poštini debit za Bosno in Hercegovino. — Srbska vlada je sklenila, da intervenira pri belgrajskih listih, da naj zmerno pišejo. Po Pasićevem naročilu so bili zastopniki belgrajskega časopisja pozvani v notranje ministrstvo, kjer so vplivali na nje, da ostri ton nasproti Avstro-Ogrski omilijo. Vlada je celo zagrozila z represalijami, če bi ti ne sledili migljaju.

Srbski protiaustrijski bojkot.

Dne 7. t. m. je zboroval odbor srbskih trgovcev v Belgradu, ki je razpravljaval o bojkotu avstroogrškega blaga. Splošno razpoloženje je bilo, da z ozirom na izgube v zadnji vojski ne kaže tebi nič meni nič z bojkotom pričeti. Sklenili so, da se obrnejo na trgovsko zbornico. Postopali bodo, kakor bo ta sklenila. Kljub temu je že veliko trgovcev odklonilo potnike in agente avstroogrških trgovcev, češ da so pokrili svoje potrebe, če pri nemških in italijanskih trdvali. Milanski potniki so dobili že velika naročila.

Zunanji minister grof Berchtold

je dne 8. t. m. v spremstvu legacijskega tajnika grofa Hoyosa odpotoval v Išč. Predno je odpotoval, se je še dopoldne dne 8. t. m. več časa razgovarjal z avstroogrškim belgrajskim poslanikom baronom Gieszlom, ki ostane na Dunaju, dokler se grof Berchtold ne vrne iz Išča z instrukcijami.

Dozdaj še ni bilo nobene demarše v Belgradu.

Budimpeštanski srbski generalni konzul Milanković je izjavil: Dozdaj se v Belgradu ni napravil še noben oficilen korak. Sodim, da ga v tistem smislu, kakor se pričakuje, tudi ne bo. V kratkem homo o vsem na jasnem, kar se tiče umora. Saj je samoposebi umljivo, da bo srbska vlada, če bo v interesu policijskih poizvedb pozvana, dala vse na razpolago, da se pojasni prejšnje življenje napadalcev in kaj so delali, ko so bili morilci v Srbiji. Naglašam, da je v našem interesu, da se goji dobro razmerje med Srbijo in monarhijo, kar tudi Pasićev kabinet želi.

Pismo rajne vojvodinje Hohenberg.

»Gaulois« objavlja pismo umorjene vojvodinje Hohenberg, ki ga je pisala neki svoji francoski prijateljici l. 1901, nekoliko prej, ko je bila imenovana za vojvodinjo. Med drugim piše rajnica: »Če premišljam dogodka svojega življenja, vidim, da je posegla vanje Previdnost tako, da sem si na jasnem o velikih dolžnostih, ki mi jih nalaga in vidim, da ima Najvišji posebne namene z menoj. Ponižno se zahvaljujem Stvarniku in upam, da izkažem njegovi sveti Cerkvi hvaležnost za dobroto, s katerimi me je obsipal. Kakršnokoli bodočnost mi je usoda določila, nikdar ne preneham, da s svojimi močmi delam za slavo Cerkve in za srečo dežele, katere vladi bom vedno posvečala pozornost, deželi, ki jo moj mož najgloblje ljubi.«

Sarajevska poročila.

Zasebno se poroča iz Sarajeva: Preiskava je dozdaj z absolutno gotovostjo dognala, da so gotovi belgrajski krogi težko kompromitirani, kar je glavni vzrok, da se o celi preiskavi tako strogo molči. Neki visoki državni funkcionar je izjavil, da znači preiskava izredno politično mednarodno državno akcijo. Kakor se je že poročalo, so zaprli tudi trgovca Jovanovića v Tuzli, kjer so se sestali napadalci in ki je imel bombe shranjene. Zaprta sta tudi 18letni Hrvat Kranjčević in neki mohamedanec iz Trebinja. Dne 7. t. m. so našli v mestnem parku bombo, ki jo je vrzel proč Kranjčević, neko drugo bombo so pa našli v reki Miljački.

Preiskava v Berolinu.

»Berliner Tageblatt« poroča, da je v Berolinu 7. t. m. politična policija izvršila pri več srbskih dijakih hišne preiskave in konfiscirala veliko tiskovin. Berolinskemu policijskemu predsedstvu je bilo že letos meseca aprila naznanjeno, da obstoja v Berolinu »srbsko-slovanski odhori« ki si stavljajo za nalogo propagando dejanja.

Tartarska poročila srbskega časopisja.

»Tribuna« javlja pod napisom »Strah v Bosni!«: Po poročilih beguncev so oblasti v celi deželi tak položaj ustvarile, da je upravičen strah, da bo ljudstvo iskalo samopomoči v splošni revoluciji. V mestih je nastala splošna kupčijska stagnacija, vsled česar narašča brezposelnost in se boje lakote. — »Piemont« poroča iz Bajine Baške, da pripravljajo avstrijske oblasti v Bosni klanje kristjanov. — »Balkan« objavlja iz Bosne poročilo pod nadpisom: »Jernejeva noč v Sarajevu« in zahteva, naj se bojkotirajo vsi Avstrijci, ki živijo v Srbiji. — »Mali Zurnal« zahteva, naj se bojkotira »Donavska paroplovna družba«. — Listi poročajo iz Zagreba, da je po avtentičnih poročilih z Dunaja in iz Budimpešte osumljenje majorja Milana Pribičevića neutemeljeno in da se političen kurz v Bosni in na Hrvatskem ne izpremeni. — Vlada »Samouprava« piše, da se je držalo srbsko časopisje po sarajevskem napadu korektno (!). Po dogodkih, ki so sledili napadu, so pa posamezni srbski listi storili napako, da so poizkušali napad sam upravičevati. Če se odobrava napad, se morajo odobravati tudi dogodki, ki so bili posledica napadu. Upati je, da se ta obžalovanja vredna splošnim koristim škodljiva napaka več ne obnovi.

70letnica kralja Petra.

12. t. m. bo srbski kralj Peter 70 let star.

Odtrgan grb pri srbskem konzulatu v Amsterdamu.

Ponoči na 8. t. m. je bil v Amsterdamu odtrgan grb pri srbskem generalnem konzulatu. Ker je zasidran v amsterdamskem pristanišču neki avstrijski parnik s turisti, sodijo, da so grb avstrijski mornarji odtrgali.

Razpust bosensko-hercegovaškega saborja.

»Az Est« poroča z Dunaja, da bo bosensko-hercegovski sabor razpuščen, ker v sedanjih razmerah na njegovo deložnost ni misliti. V Bosni ostane začasno izjemno stanje. Razpust sabora tudi omogoči, da bodo številne srbske poslance, ki jih zdaj imuniteta ščiti, zaslišali in, če bo potrebno, zaprli.

Nad 2000 vencev žrtvama.

V nedeljo je obiskalo na stotine Dunajčanov in Dunajčank Artstetten. V soboto in v nedeljo so pripeljali še nad 500 vencev, tako da je zdaj vencev do 2000.

Tisza naslednik Berchtoldov?

Ogrski opozicijski listi poročajo, da bo Berchtoldu sledil v kratkem Tisza. Ogrski vladni krogi pa trde, da so ta poročila izmišljena in jih opozicija zato širi, ker bi rada Tiszo iz Budimpešte spravila.

Aretacije.

V Dolnji Tuzli so poleg Miše Jovanovića aretovali 16 oseb, ki so jih poslali v Sarajevo. Med njimi je tudi uradnik tamošnje srbske banke Dimša Božić. V srbski banki in v mnogih srbskih hišah so bile izvršene hišne preiskave.

»Slovenski Narod« laže.

»Slovenski Narod« je te dni pisal, da je napadalec Princip katolik. S tem je hotel napraviti razpoloženje za srbsko stališče. Iz Sarajeva smo danes dobili o tem naslednjo brzojavko: »Slovenski Narod« laže. Princip in vsi zaročniki so pravoslavni Srbi.

Ljubljanska podružnica Avstrijskega mornariškega društva

je imela sinoči pod predsedstvom podružničnega podpredsednika g. mornariškega poročnika v p. Vaclava Kubelke v knjižnici tukajšnjega deželnovladnega poslopja izredno sejo, da izrazi čuvstva, ki navdajajo njene članke sprčo strahovitega udarca z dne 28. m. m. Udeležence žalne seje, došle v črni žalnih oblekah, je nagovoril g. podpredsednik Kubelka in izvajal, da je z nenadno smrtno Nj. ces. in kralj. Visokosti sresvetlega gospoda nadvojvode-prestolonaslednika Franca Ferdinanda tudi Avstrijskega mornariškega društva zadela nenadomestna izguba, zakaj visoki pokojnik društvu ni bil samo mogočen pokrovitelj, ampak mu je bil tudi dalekogleden in smeri odkazujoč pospeševatelj. Njegovi inicijativi, njegovi odločnosti zahvaljujeta vojna in trgovinska mornarica največji del svojega tako odličnega procvita. S kolikim zanimanjem je njegova cesarska in kraljevska Visokost zasledovala delovanje Avstrijskega mornariškega društva, izpričujejo med drugim tudi brzojavke, ki jih je to društvo od blagopokojnika prejelo ob različnih prilikah. Tako je n. pr. ravnatelj gimnazije v Kranju, g. Fajdiga, prigodom letos spomladi od Ljubljanske podružnice Avstrijskega mornariškega

društva na Adrijo prirejenega prvega letošnjega dijaškega izleta na poslano vdanostno brzojavko od Nj. ces. in kralj. Visokosti prejel zahvalno brzojavko nastopne vsebine: »Nj. ces. in kralj. Visokosti presvetli gospod nadvojvoda Franc Ferdinand se Vašemu veleblagorodju in slovenskim srednješolcem in srednješolkam kranjskim, udeležujočim se od Avstrijskega mornariškega društva na Adrijo prirejenega izleta, presrečno zahvaljuje za izraženo ljubezen in vdanost.« G. gimn. ravnatelj Pucsko pa je o priliki drugega dijaškega izleta na Adrijo prejel nastopno zahvalno brzojavko: »Nj. ces. in kralj. Visokosti presvetli gospod admiral nadvojvoda Franc Ferdinand se vsem ravnateljem, profesorjem in srednješolcem kranjskim kakor tudi njihovim svojcem ter članom mornariškega društva, udeležujočim se III. od Avstrijskega mornariškega društva na Adrijo prirejenega izleta, najtopleje zahvaljuje za Njemu izraženo poklonstvo in želi potovanja dober uspeh.« Te poslednje izraze zadovoljstva si globoko užalostena Ljubljanska podružnica smelo tolmachi tako, da je s svojimi letošnjimi prireditvami Nj. ces. in kralj. Visokosti gospodu nadvojvodi-prestolonasledniku po svojih močeh ustregla in mu napravila nekaj veselja. Nemiljiv ji bo spomin na presvitlega pokojnika, časteč njega bo vsikdar delovala v smislu njegovih dalekosežnih intencij. — Žalni zbor je govornikova izvajanja stoji prejemal z nemim odobravanjem, nato pa je sklenil, da odpošlje podružnica podpredsednika gg. ces. svetnika Ivana Matthiana in mornariškega poročnika v p. Vaclava Kubelko danes k Njegovi ekscelenci gospodu deželnemu predsedniku baronu Schwarzu, da mu izrazita žalna čuvstva podružničnih članov in ga naprosita, naj blagovoli na Najvišje mesto sporočiti zagotovila neomajne vdanosti in sprčo stranskega udarca če vse bolj plamenče iskrene ljubezni. — Odobrilo se je končno, da je podružnica po deputacijah bila zastopana pri slovesnem cerkvenem žalnem opraviilu v ljubljanski stolnici ter pri pogrebnem sprejemu blagopokojnikov na ljubljanskem južnem kolodvoru in da je osrednjemu društvu na Dunaju takoj, ko se je razglasila pretresljiva vest, brzojavnim potom izrazila svoje iskreno žalovanje.

Dnevne novice.

Dr. Šusteršič hujska na vojsko.

»Narod« piše: »Kranjski klerikalci hujskajo na vojsko. Ali se dr. Šusteršič nič ne smilijo tiste neštevilne slovenske žene in otroci, katerim bi vojska vzela moše in očete. Hvala Bogu, da bo ostalo dr. Šusteršičevo srčno hrepenenje po krvavi vojski neuslišano!« — Da je dr. Šusteršič hujskal na vojsko, je seveda laž. V celem govoru ni nikjer hujskanja ljudstva na vojsko, ampak samo zagotovitev zvestobe do avstrijske hiše in države. V slučaju, da bi naš cesar poklical nas na obračun s hudodelci, ki so zakrivali sarajevsko katastrofo, bi ostal naš narod zvesto ob strani cesarja. To je bil zmisel govora na dotičnem mestu. Ampak škandal pa je, da človek dandanes ne sme niti dostojne patriotične manifestacije prirediti pri nas, niti ne sme odločne in jasne besede izpregovoriti proti zavajavcem ljudstva, da ga ne bi liberalni listi ravno zaradi tega trgli! To pravimo, je škandal! Kdor je bil na shodu, je dobil utis, da je ta impozantna manifestacija na vsakega naredila velik učinek in naredila v naši javnosti popolno jasnost! Strgane so vse zanjke, razrezane vse mreže in pregnane vse megle! Vsak razsoden človek mora zato zadnji shod s tega stališča pozdravljati tudi z ozirom na našo narodno bodočnost. Če pa liberalci na zadnji shod tako upijejo, je dvoje mogoče. Ali so hinavci ali pa brezvestni ljudje!

+ Saborska kluba hrvatske stranke prava in hrvatske ljudske kmetske stranke sta imela 7. t. m. skupno sejo v Zagrebu, na kateri so razpravljali o političnem položaju in sklepali o nadaljnjem postopanju in delu obeh strank. Izvolila sta se posebna pododborna, ki imata v najkrajšem času izvršiti dogovore glede skupnega dela in nastopanja obeh strank. Tozadevni skupni predlogi se potem predložijo strankinima svetoma, ki se skličejo za 30. t. m. Dalje se je sklenilo, da se pravi aktivno udeležo volilnega boja za Stepan Radičev mandat v Ludbregu in protestirajo proti vsakršnim nasiljem hrvatsko-srbske koalicije. Z veseljem se je vzel na znanje nastop Slovenske Ljudske Stranke povodom zločinskega atentata na presvitlega prestolonaslednika in njegovo soprogo ter se je vo-

ditelju Slovencev, dr. Šusteršiču, poslal pozdravni brzojav.

+ Kaj pravi »Domoljubov« član? Prav je, da tudi na tem mestu za beležimo sodbo »Domoljubovega« članka o velesrbski propagandi. Članek pravi: »Z nepopisno hinavščino so ti hujskači po liber. listih in njih umazanih agitatorjih hoteli omrežiti našo mladino; med študenti se je razvila strupena hujskarija na vse načine. Mlade, neizkušene fante so lovili lib. agitatorji, češ da gre za to, da smo Slovenci in Hrvatje en narod. Šlo je pa samo za to, da bi katoliški Slovenci in Hrvatje iskali svoje bodočnosti v srbski državi, na katere prestolu sedi kralj s krvavo umazanimi rokami. Z umorom je začel in od umorov živi. Obenem je bila pa s to agitacijo besna gonja proti katoliški cerkvi. V imenu narodne ednosti so hoteli hujskači ubiti katoliško prepričanje med nami, obenem pa izdati in uničiti Slovence in Hrvate sploh. Slepce vidi, da ni v srbski državni misli niti pičice slovanstva. Saj so pol milijona Slovanov krog Soluna mirne duše vrgli Grkom v žrelo samo, da so dobili od njih pomoči proti slovenskim Bulgarom. Liberalni Lah in Madjar drži srbsko državo, in kadar na Laškem zarjovejo proti Slovincem in Hrvatom; vedno pristavljajo, da se mora razlikovati med njimi in Srbi. Ko bi se uresničila srbska državna misel, bi pač padla njim v roke Bosna, Hercegovina, Dalmacija in kos Slavonije; ostalo bi pa razkosali med seboj Madjari, Nemci in Lahi. Hvala Bogu, da je ta reč neizpeljiva. Misel Velike Srbije je pač le velika norost; agitacija zanjo je pa za naš vendar najhujša nevarnost. Meša nam mladino in jo podivjaja, zavira naš razvoj, okužuje in zastruplja vse naše življenje. Tudi srbsko vprašanje se da rešiti; tudi srbski narod mora doseči svojo edinstvo; moremo se tudi mi z njim bratski združiti, toda edino le v Avstriji, edino le pod habsburškim žezlom. Črna nehvaležnost! V stoletnem boju Srbov s Turki so bili avstrijski vladarji edini tolažniki in pomočniki srbskega naroda. Z denarjem nešteti milijonov in z oboroženo silo so jim izkazovali svoje dobrote in tisočim in tisočim njihovih beguncev so dali v svoji državi zavetje in domovino. Obogateli so tu, najzaupnejše, najvišje službe so imeli in jih še imajo; zadnjih 60 let jim je vsa politika pri nas stregla na škodo katoliškimi Hrvatom v Bosni, na Hrvatskem in Ogrskem. In v zahvalo more! Slovensko ljudstvo se obrača s studom od teh hujskačev in se sramuje, da so Slovani tako podivjani. Tu ne pomaga nič drugega, nego jasen in odkrit boj. Agitacije za srbsko državo pri nas ne sme biti, in kjer je kdo, ki ji služi ali jo hinavsko podpira, proč z njim!«

+ Jugoslovansko bratstvo.

»Slov. Narod« piše v torkovi številki: »Sovražstvo proti Srbom. Kdo se ne spominja časov balkanske vojne. Slovenski klerikalci niso bili takrat nič manj vneti, kakor drugi Slovenci in so praktično mnogo bolj delali za jugoslovansko vzajemnost, kakor kdorkoli drugi. Kake članke in kake poročila je takrat priobčeval »Slovenec«, kako slovansko je pisal pokojni dr. Žitnik in kako se je potegoval za Srbe. Kako fanatični za jugoslovansko misel so bili takrat tisti klerikalci, ki so v nedeljo na shodu v »Unionu« tako grdo in podlo govorili.« Po nedeljskem shodu pa pravi »Narod«, da je slovenski klerikalec podel izdajalec, ki ga je treba iz slovanske družine izbrcati, če bi se hotel kdaj izdati za Slovenca. Slovenski klerikalci so se sami izključili iz slovanske družine in so slabši od vsakega narodnega sovražnika.« — Liberalna stranka bi postala, kakor se vidi, rada stranka slovanskih bračev, ki bi poljubno razne stranke iz slovanske družine ven brcala. Liberalci mislijo, da se to godi približno tako, kakor športni klubi namesto žoge eden drugega brcajo. In pa slovanska vzajemnost in jugoslovansko edinstvo! To je vse lepo, ampak prva reč je jugoslovanska pamet! Ko so jugoslovanski Balkanci Turka podili v zadnji balkanski vojski, je stal ves svet na njihovi strani, pa bi ne katoliški Slovenci? Ako bi avstrijski državniki takrat razumeli drugače svojo nalogo in se z Balkanci pobotali, bi imeli danes prost industrijski trg, in Albanijo še lahko zraven. To je bil smisel našega pisanja. Danes ni ne enega ne drugega. Če smo pa sedaj nastopili proti temu barbarizmu na jugu, nismo storili samo svoje domovinske, ampak tudi svojo slovansko dolžnost! Tisto gibanje, iz katerega se je rodil ta atentat, ni ne slovansko ne kulturno, ampak zločinsko. Mi ne obojujemo ne slovanske vzajemnosti ne jugoslovanskega edinstva, če se misli pod temi besedami, da pomagajo jugoslovanski narodi eden drugemu do večje materialne in duševne

kulture! Pač pa je treba najodločneje obsoditi tisto politično gibanje, ki se je zaneslo zadnje čase med Jugoslovane in slika Srbe kakor nekega kraljeviča Marka, ki naj bi »osvobodil« avstrijske Jugoslovane! To je tisto gibanje, ki trapi nekatere mlade in nerazsodne ljudi, da gledajo v Belgradu nekak slovanski Jeruzalem! Slovenci smo pa tudi glede kulture srca in prave omike daleč pred Srbi. Velesrbska mladinska organizacija ima torej doma polno dela in naj pusti avstrijske Jugoslovane pri miru. Vsak v svojih mejah, vsak svojih domovini! Princip je sad protiaustrijskega, srbskega iredentovskega gibanja. To gibanje je zadnji shod, upamo, pri nas ubil! S srbskim narodom kot takim ni imel zadnji shod nič opraviti. Če mu hoče dati »Narod« pečat sovraštva do srbskega ljudstva, dela »Narod« to nalašč s hudobnim namenom, da bi velikansko patriotsko manifestacijo v javnosti spravil v slab glas!

+ **Slov. kat. akad. starešinstvo** je v ponedeljek, 6. t. m., po svojih zastopnikih izrazilo deželnemu predsedniku eksc. Schwarzu sožalje starešin povodom tragičnega dogodka v Sarajevu. Zagotovilo ga je tudi neomajne udanosti vladarski hiši in državi.

+ **Korajža pa velika!** Liberalci so imeli preteklo nedeljo velik strah. »Narod« in »Dan« sta se obrnila do policije, in sicer večkrat, naj prepreči vse eventualne demonstracije od strani udeležnikov shoda. Poleg tega so se obrnili pismeno na policijo za varstvo. Pred pošto je čakalo nekaj Sokolov, kaj bo iz tega, »Narodna tiskarna« in »Učiteljska« sta bili tudi zavarovani in sam župan je stal pred frančiškansko cerkvijo v skrbi, kaj bo. Spričo takih varnostnih priprav bi človek rekel, da so se liberalci bali. Ne, »Narod« pravi, »da se klerikalci niso upali niti po strani pogledati in so se razšli tako ponižno in potuhnjeno, da se jim je vse smejalo«. No, no, kdo pa je prosil policijo za pomoč, morda udeleženci shoda? Kdo pa je pisal, »da je nevarnost, da bo klerikalna politična sodrga napravila pogrom na ljubljanske liberalce?« Poznamo liberalce dobro. Po vojski so vsi junaki!

+ **Socialno zavarovanje.** Socialnozavarovalni odsek je 8. t. m. končal svoje veliko delo glede socialnega zavarovanja. Ogromne težkoče, ki so se pojavljale v odseku od l. 1908. so premagane. Premostena so tudi velika naspotja med nazori raznih strank. Za samostojne zavarovanje se je na predlog dr. Kreka dosegla velika ugodnost, da se je znižal za starostno rento čakalni čas 500 na 200 tednov. Sedaj bo imela besedo poslanska zbornica.

+ **Dr. Krek** je bil v včerajšnji seji socialnozavarovalnega odseka izvoljen za poročevalca o socialnem zavarovanju. Ko izdela poročilo in se sklepi natisnejo, se odsek še jeseni zbere h končni redakciji zakonskega načrta in poročila. Kar se tiče splošnega položaja zbornice, ni nič več čuti o nadaljevanju češko-nemških konferenc v praški palači grofa Nostitza. Vlada poleti zbornice več ne skliče. Čuje se, da bo s 14. še kakšno reč uveljavila. Koncem oktobra skliče zbornico, ki ji bo predložila le rešitev preosnove zborničnega poslovnika. Trde, da ponudi grof Stürgkh, če zbornica ne bo deložna in če niti poslovnika ne reši, demisijo. Če se demisija sprejme, ostane parlament, če se pa ne sprejme, se zasedanje državnega zbora zaključiti in parlament pozneje razpusti. Nove volitve bi bile spomladi leta 1915.

+ **Zgradbna deželne elektrarne na Završnici.** V centrali dela redno napredujejo. Dvigalo je montirano, ta teden se strojnica omeče, drugi teden se prične montaža strojev. Za sedaj se vzida prva turbina, tudi generator pride v kratkem iz tovarne. Cevovod bo gotov približno v treh dneh. Napeljava žic bo drugi teden na Bledu končana, glavni vod proti Bledu tekem 14 dni. Krajevno omrežje na Brezjah bo gotovo ta teden. Drugi teden se dovršijo krajevna omrežja v Mošnjah, v Gorici in Vrhnjah. Začetkom prihodnjega tedna se prične zgradba krajevnega omrežja v Radovljici, v štirinajstih dneh pa napeljava žic proti Brezjam. Drogi so na tej glavni progi že vsi postavljeni.

+ **Prodajalna električnih aparatov za deželne elektrarne na Bledu** ima bogato izbiro lestencev, gladilnikov, pristojev za električno kuho (kavo, čaj itd.). Odprta je vsak popoldan od 2. do 6. ure in si tam občinstvo lahko ogleda in izbere željene pristroje po svojem okusu.

+ **Pavšarjev rekurz**, da bi se mu podaljšal rok za dovršitev gradbe na Savi pri Otočah, je odbit.

+ **Vipavski hudourniki.** V gradbenem programu za leto 1914. so sledeči vipavski hudourniki: Bela, Vrhpoljski potok, potok Pri žagi, Grahovnik, Podraški potok, Orehova draga, Orehova, Mrzlica, Pasji

rep, Premrlišče, Poljanica, Zaporeče, Dobrava, Hrib.

— **Katehetski tečaj.** Odbor »Društva slovenskih katehetov« vabi ponovno na hrvatsko-slovenski pedagoško-katehetski tečaj, ki bo dne 15. in 16. julija v Pazinu. Udeležencem, ki bi radi kar najmanj časa izgubili, bi bilo svetovati, da se odpeljejo iz Ljubljane dne 15. julija z nagličem ob 3. uri 14 minut zjutraj; v Pazin dojdejo ob 7. uri 21 m., torej pravočasno. Pričakuje se s Kranjske vsaj častno zastopstvo.

— **Matura na kn. šk. priv. gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano** se je vršila od 4. julija popoldne do 8. julija dopoldne. Izmed 24 maturantov je napravilo zrelostni izpit 12 z odliko, 12 pa je zrelih soglasno. Izpraševalni komisiji je predsedoval g. vladni svetnik dr. Fr. Detela.

— **Ogenj na Dobrovi.** Včeraj zjutraj ob 12. uri 10 minut po polnoči je udarila strela s silnim pokom v podomače Županovo bajto št. 53, s slamo krita bajta je bila kmalu vsa v ognju. Poštna (Rantova) hiša je od te bajte oddaljena le dobrih 20 korakov; med obema je nekaj sadnega drevja in ni bilo za pošto nobene posebne nevarnosti; pač pa je bilo zelo ogroženo Poklukarjevo gospodarsko poslopje, vse natlačeno s senom in drugimi rečmi. Začel je biti plat zvona. Domača požarna bramba je bila kar trenutoma na mestu požara in je ogenj v svoji izurjenosti hitro lokalizirala in ga tako pogasila, da ni bilo za Poklukarjeve nobene nevarnosti več. S tem se izreka našim prostovoljnim gasilcem istinito priznanje in zahvala. Stranka je bila zavarovana.

— **Okrožna seja vipavskega okrožja Orlov** se vrši v nedeljo 12. t. m. takoj po litanih v dvorani Kmetijskega društva. Pošljite gotovo zastopnike, povabljeni ste s tem tudi zastopniki drugih župnij, ki nameravate ustanoviti Orlo!

— **Romanje na Trsat.** Z Viča poročajo: Romarski izlet na Trsat se ne bo vršil 18. julija, ampak en teden pozneje: dne 25. julija. Železniška uprava nam je z Dunaja sporočila, da 18. julija ne moremo dobiti posebnega vlaka, pač pa 25. julija. Upamo, da na stvari ta preložitve ne bo imela posebnih posledic, mogoče bo še izletnikom vstreno. Tudi izletnikov se je že toliko priglasilo, da nismo v zadregi, zlasti ker se je te dni lepo število Selčanov priglasilo. Seveda se novi izletniki še vedno sprejemajo. Natančnejši spored bomo v kratkem priobčili. Torej: ne 18. ampak 25. julija bomo romali na Trsat.

— **Bled.** Zdraviliška komisija je izdala prvi letošnji Zdraviliški list, ki izkazuje do sedaj 667 letoviščarjev. Med došlimi opazamo sekcijškega šefa vojnega ministrstva podmaršala pl. Schleyer, kneza Schönburg-Waldenburg, generalnega konzula viteza pl. Strautz, podadmirala viteza Kirchmeyer, generalnega konzula viteza pl. Günther, podmaršala Ivan Lavriča pl. Zaplat, sekcijškega svetnika intendant V. Tresčec pl. Branski, vladnega svetnika, podravnatelja državnih železnic dr. O. Auredniček i. dr.

— **V Zagrebu aretovani socialno-demokratski vodja Demetrovič**, ki je osumljen skrivne pri atentatu na Cuva, je soproj pisateljice Zofke Kveder, ki se je od prvega moža ločila. Gospa Zofka Kveder o aretaciji svojega sedanjega soproga nič ne ve, ker se nahaja na poti v Albanijo.

— **Aretirali so včeraj** v Mokronogu visokošolca Žgajnerja. Aretacija je v zvezi z jugoslovanskim nacionalističkim gibanjem.

— **Deček ustrelil dečka.** 11letni Jurjo Domovič iz Sv. Martina pri Samoboru in 15letni Pavel Kirin sta se te dni igrala s samokresom, ki je bil ostro nabit. Samokres se je sprožil in krogla je zadela Domoviča v glavo ter ga smrtono varno ranila.

— **Poročil se je** pianist g. Anton Trost z gđno Claire Fiedler, pianistino na Dunaju.

— **Gross na svobodi.** Dne 7. t. mes. so v Zagrebu vsled posredovanja odvetnika dr. Horvata izpustili na svobodo arhitekta Viktorja Grossa.

— **Nesreče na Dolenjskem.** Franc Horvat, ki je delal pri lesni tovarni v Rogu, se je ponesrečil 7. t. m. Nanj se je podrla skladišnica in je dobil hude rane na glavi in na nogah. — Janez Zupančič, učenec ljudske šole je padel s cestne ograje ter si zlomil desno roko v podlehtju. — Franc Gruden, učenec ljudske šole v Škocijanu pri Mokronogu, je tako nesrečno padel s črešnje, da si je zlomil obe roki v podlehtju. Ponesrečenci so bili prepeljeni v kanldijsko bolnišnico.

— **Razpisano učiteljsko mesto.** Na II. mestni osemrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani je razpisano mesto stal-

nega učitelja. — Rok za vlaganje prošenj do 31. julija.

Ljubljanske novice.

Iz včerajšnje tajne seje občinskega sveta. Poročilo personalnega odseka, naj bi se mestnega arhitekta Kocha imenovalo za mestnega svab. svetnika, se je odložilo z dnevnega reda. Došel je protest inženirjev. — Prošnji slug Iv. Briclja in Iv. Suhadolnika, da se jima vsteje nekaj provizoričnih službenih let, se odklonita. — Prošnji požarni čuvajev na Gradu Andr. Lukežiča in Blaža Svetlja, da se jih uvrsti v kako kategorijo po službeni pragmatiki, se odklonita, pač pa se vsakemu zviša letna plača za 100 K. — Prošnja društva nižjih mestnih uslužbenecv za dovolitev nekih naslovov itd. se odkloni. — Prošnja Avg. Erzina za pokojnino večina odkloni. — Občinski tajnik v Spod. Šiški Ivan Tavčar se imenuje za pisarniškega praktikanta, občinski sluga v Spodnji Šiški Josip Cegnar pa za mestnega sluga. — Prošnja inženirja Stembova za stavb. doklado se odkloni. — Pri računskem zaključku o mestnem užitninskem zakupu je občinski svetnik Štefe protestiral, da ima poročevallec obč. svetnik Likozar 400 kron nagrade. Člani kluba obč. svetovalcev S. L. S. so pripravili taka dela za občino brezplačno izvršiti. Proti letni nagradi 400 K obč. svetnika Likozarja se vloži pritožba na deželni odbor. — Končno je podžupan dr. Triller v imenu občinskega sveta čestital gospodu županu in njegovi rodbini k poroki njegove hčerke, ki se poroči 15. t. m.

Iz Šentpeterskega okraja. Šentpetersko prosvetno društvo priredi tekom prihodnjega tedna predavanje »O življenju in mišljenju prestolonaslednika Franca Ferdinanda«, na kar že danes opozarjamo vse naše somišljenike. — Po predavanju se vrši razgovor o društvenih zadevah, v prvi vrsti glede izleta (k Sv. Magdalen pri Šmarju) in društvene vrtno veselice, ki se je preložila vsled splošnega žalovanja na 2. avgusta t. l. V društvu se odpravi danes dramatična šola, v kateri se bodo pripravljali igralci in igralke za zimsko sezono. — V društven orkester je prišlo novo življenje. Začasno vodstvo ima sedaj g. jurist Hirschman; vabimo ob tej priliki one somišljenike, ki imajo veselje do glasbe, da prijavijo svoj pristop. Vaje se vrše ob torkih, sredah in sobotah od 7. do 10. ure zvečer. — Telovadni odsek »Orel« ima v nedeljo dne 19. t. m. telovadno produkcijo v telovadnici Lj. doma, kjer nastopi tekmovalna vrsta za Gorico. Tako vidimo, da tudi poleti društveno življenje ne spi!

Iz Matura na c. kr. II. drž. gimnaziji v Ljubljani. Od 23 učencev je bilo k izpitu pripuščeno 21, prišlo jih je 20. Vsi ti so maturo dovršili, in sicer osem z večino glasov, trije z odliko (odličnjaki so razprto tiskani): Arh Josip, Bezljaj Vladimir, Čermak Jaroslav, Koleša Iv., Kuhar Rudolf, Lapajne Alfonz, Lavrenčak Viktor, Mauer Alojzij, Modrijan Fran, Osana Ciril, Pavlovčič Fr., Pertot Ivan, Prezelj Maksimilijan, Rekef Ciril, Scharwitzl Anton, Seliškar Albin, Stuhec Fran, Škof Josip, Štrukelj Vinko, Turk Ernest.

Iz Glasbena Matica v Ljubljani je imela včeraj zvečer svoj redni občni zbor. Podpredsednik dr. Josip Krevel se je uvodoma spominjal pokojnega prestolonaslednika Frana Ferdinanda in soproge. Glasb. Matica je ob grozni vesti iz Sarajeva prekinila javne šolske skušnje, ki se bodo vršile sedaj v jeseni ter je izrekla svoje sožalje tudi po deputaciji pri deželnem predstvedstvu. Glasbena Matica šteje 42. službeno leto, 32. leto obstoja glasbene šole in 24. leto obstoja pevskega zbora. Kljub gmotnim težkočam je napredovala moralno tudi zadnje leto. Priredila je več koncertov, izdala več skladb in tudi dva zvezka koroških narodnih pesmi. Za potrebno ureditev učiteljskih plač niso dana potrebna gmotna sredstva, omejevali se je morala Glasb. Matica v tem pogledu le na izredne ugoditve. Podpredsednik se je spominjal umrlih članov: sodnega svetnika in odvetnika v pokoju Iv. Vencajza, ki je bil častni član in eden ustanovnikov Glasbene Matic; dr. Kušarja, Jos. Počivalnika, Fr. Babiča, Fr. Čudna, Iv. Medena in Ivana Mathiana. Izrekel je zahvalo vsem podpornikom, predvsem vladni, ki je za preteklo leto nakazala redne podpore 4500 K in za v bodoče izredne podpore 20.000 K v letnih obrokih po 2000 K, nadalje mestni občini, ki je naklonila 3000 K in raznim denarnim zavodom. Izrekla se je zahvala tudi učiteljskemu zboru. — Iz tajniškega poročila dr. Janka Žirovnika posnemamo: Glasbena Matica je imela v preteklem letu 823 članov, in sicer 7 častnih, 43 ustanovnih, 325 rednih v Ljubljani, 326

rednih izven Ljubljane; pevski zbor je štel 74 pevk in 55 pevcev. — Odbor je imel 15 sej. Vložni zapisnik izkazuje 1096 števk. V glasbeni šoli je poučevalo 13 učnih moči. Učencev je bilo po številu predmetov 757, po številu oseb 663. V 1. polletju je bilo 66 gojencev oproščenih šolnine, v drugem polletju 60 gojencev. Opuščena šolnina znaša skupno 2416 K 50 vin. V preteklem letu je priredila Glasbena Matica 9 koncertov in 3 javne produkcije gojencev, podružnica v Trstu je priredila 2 koncerta in dve produkciji, podružnica v Gorici 2 koncerta in 1 produkcijo, podružnica v Kranju dve produkciji, podružnica v Celju 1 koncert in več javnih šolskih izpitov. Tajniško poročilo omenja, da sta sredi leta izstopila iz odbora predsednik dr. Mohorič in podpredsednik Milčinski. — Na željo gosp. Pahorja je pojasnil tajnik dr. Žirovnik, da je predsednik dr. Mohorič izstopil iz odbora, ker je izvajal konsekvence iz nekega glasovanja v odboru, podpredsednik Milčinski pa vsled preoblegla dela drugod. — O blagajniškem stanju je namesto blagajnika dr. Černeteta poročal dr. Žirovnik. Dohodkov je bilo 52.621 K 1 vin., stroškov 53.407 K 41 vin. Čisto premoženje znaša 72.414 kron 98 vin. Proračun za prihodnje leto izkazuje 40.800 K dohodkov, 53.620 kron izdatkov, torej primanjkljaja 12 tisoč 820 K. — Na predlog računskega preglednika g. Pičnika se je izrekel blagajniku in odboru absolutorij. — Volitvah so bili izvoljeni z vzklikom: Za predsednika dr. Fr. Hubad, c. kr. dež. šolski nadzornik; v odbor: Vende-lin Sadar, Slavko Ravnihar, Josip Bittenc, Ant. Jeršinovic, dr. Jos. Krevel, dr. Jos. Mantuani, Ant. Petrovič, Fr. Potočnik, St. Premrl, dr. V. Rudež, p. Hug. Sattner, dr. Fr. Šturm, dr. Janko Žirovnik; za računsko preglednika: Ivan Verbič in Rudolf Medič. — Pri slučajnostih je g. Pahor grajal malo udeležbo članov na občnem zboru ter izrekel željo, naj bi se v bodoče primernejše obvestilo člane o občnem zboru. Priporočal je tudi, naj bi se za pokojninski zaklad učiteljstva priredil vsako leto en koncert. — Sprejela se je resolucija dr. Žirovnika, naj odbor proučuje vprašanje zvišanja ukovine in ga reši do jeseni, da se vsaj delno pokrije vsakoletni deficit. — Sprejela se je resolucija konc. vodje Hubada, naj odbor osnuje asanacijski odsek. — Na predlog dr. Krevela se je izrekla zahvala odstopivšemu predsedniku dr. Mohoriču in odstopivšima odbornikoma Milčinskiju in dr. Papežu. — Na predlog konc. vodje Hubada se je izrekla tudi zahvala dosedanjemu predsedniku dr. Krevelu. — Nato se je občni zbor zaključil.

Iz Vpokojeni župnik veleč. gospod Ludovik Škufca leži v ljubljanskem »Leonišču« smrtno bolan. Priporoča se vsem znancem itd. v molitve.

Iz Zrelostni izpit na c. kr. učiteljsku v Ljubljani so se končali včeraj popoldne pod predstvedstvom kanonika prof. Kržičiča. Aprobirani so bili: a) za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom gojenci 4. letnika: Anton Brodnik iz Vidma, Edmund Hofbek iz Šida na Hrvaškem, Ivan Horvat iz Drage, Alojzij Intihar iz Zelimelj, Franc Luznik iz Okonime na Štajerskem, Ivan Milharčič iz Matenje vasi, Rudolf Pečenik iz Horjulja, Ignac Petje iz Trsta, Ivan Pirc iz Ljubljane (za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom z odliko), Viktor Porenta iz D. M. v Polju, Anton Pugelj iz Pri cerkvi, Ciril Rakovec iz Struževa, Albert Štrukelj iz Ljubljane, Karel Vanič iz Krškega in Jožef Zupančič iz Idrije; b) za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Franc Rant iz Ljubna in Alojzij Škušnar iz Povirja na Primorskem. Štirje imajo ponavljalne izpite jeseni, en eksternist je reprobiran za celo leto.

Iz Klasifikacijske nogometne tekme. Pri nas je do letos gojila nogometni šport samo »Ilirija«. To pomlad sta se ustanovila še kluba »Olimpija« in »Slovan«, tako da imamo v Ljubljani sedaj štiri moštva. Med temi moštvi se vrše to soboto in nedeljo ter prihodnjo soboto takozvane kvalifikacijske tekme kot predigre za jesenske mojstrske tekme za prvenstvo Kranjske, katerih se udeleže tudi moštva iz Kranja in Novega mesta. V soboto tekmuje rezervno moštvo »Ilirije« in »Olimpije«, v nedeljo zmagovalci od sobote s »Slovanom« in prihodnjo soboto nedeljski zmagovalci s prvim moštvom »Ilirije«. Športni krogi pričakujejo od teh tekem precejšnje napetosti in obojestranske igre, tako da bodo tekme zanimivejše kot pa z gotovimi zunanjimi klubi, ki se jih v Ljubljani drugače ne pozna po moči. Da prisostvuje tem tekmam lahko tudi ono občinstvo, ki dela ob nedeljah izlete, je v soboto določen pričetek tekme na pol 7. uro zvečer in vstopnina je tudi nizko določena, namreč sedeži po 1 K, stojišča po 40 h in dijaške ter

vojaške vstopnice po 20 h. Vstopnice se dobe samo pri dnevnih blagajnah pol ure pred pričetkom.

Ij **Imenovan** je za konceptnega praktikanta pri deželni vladi absolvirani pravnik Lovrenc Bogataj.

Ij **C. kr. učiteljice v Ljubljani**. V pripravljalnem tečaju in v treh prvih letnikih je bilo koncem šolskega leta 108 gojencev. 82 gojencev je izvršilo nauke z zadostnim (1 z odliko), 13 z nezadostnim uspehom, 13 jih ima ponavljalni izpit v začetku prihodnjega leta. — Na ženskem učiteljskem je od 127 gojenj prvih treh letnikov sposobnih za višje letnike 117 (16 z odliko), 8 jih je dobilo ponavljalni izpit iz enega predmeta, radi bolezni nista bili izprašani 2 gojenki. — Za zrelostni izpit se je javilo na moškem učiteljskem 21 gojencev in 1 privatist, na ženskem učiteljskem 42 gojenk in 4 privatistke.

Ij **30.000 K državne loterije zadetih v Ljubljani**. Imena krojaških pomočnikov, ki so zadeli 30.000 K, so: Koderman Jožef (zadel dve četrtini), Pintar Miha (zadel eno četrtino) in Anton Kolenc (zadel eno četrtino).

Ij **Izvošček povozil otroka**. Včeraj je v Kladezni ulici povozil izvošček Simončič 2letnega Engelberta Podobnika, sina skladiščnega delavca, ki je stopil na cesto v trenutku, ko je pripeljal izvošček. Otrok je dobil težke poškodbe in so ga prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij **Zatekli so se v stanovanje gosp. Kurenta** v Kranjski hranilnici mala papiga, bel golob, palček in krotka grlica. Lastnik naj pride ponje.

Romanje k Gospej Sveti se v nedeljo, dne 12. t. m., ne vrši. Romanje je preloženo na poznejši čas.

ALBANIJA.

Essad paša, ki se mudi v Parizu, izjavlja v »Petit Parisien«, da smatra položaj princa Wieda za zgubljen. On ne kandidira za albanski prestol in ni si ga nikdar želel. — Vstaši so pregnali iz Malkuča in Dervenija 800 katoliških kmetov, ki begajo zdaj brez hrane po gozdih. »Kölnische Zeitung« trdi, da je položaj v Valoni in v okolici dober in da ni res, da bi bili Epiroti Tepeleni in Berat osvojili.

PROTI VOHUNSTVU.

Poročnik 15. pešpolka Ljudevit Schmidt v Tarnopolu se je podal pred nekaj dnevi, češ, da je bolan, na dopust v Ostrov ob železniški progi Ostrov-Halicz. Dne 6. t. m. je pa zapazil postajnačelnik v Ostrovi, da poročnik meri in riše železniški most. O tem je takoj obvestil polkovno poveljstvo in orožništvo. Ko je poročnik še stal pri mostu, je prišel orožnik, da ga aretirajo. Poročnik je potegnil revolver, nakar mu je nastavlil orožnik bajonet na prsa. Poročnik Schmidt je nato izročil revolver, nakar ga je orožnik zvezal in izročil došli vojaški patrulji, ki je poročnika odvedla v tarnopoljski garnizijski zapor. Pri Schmidtju so našli veliko pismo in risb, ki dokazujejo jasno njegovo krivdo. — »Esti Ujszag« poroča, da je prišla obmejna policija bivšega tajnika kabinetne pisarne bolgarskega kralja Rudolfa Poljaka radi vohunstva. Poljak je priznal in povedal svojega so-krivca, bivšega nemškega ulanskega poročnika Grabensteina, ki ga je aretirala dunajska policija. Najel ju je ruski vojaški ataše Rosenau v Berlinu. Polyak, ki so ga odpustili iz službe bolgarskega dvora radi njegovega sumljivega obnašanja, je svoja vohunska poročila pošiljal v Kristijanijo tamošnjemu zaupniku ruskega generalnega štaba. (Seveda se morajo senzacije madjarskih listov s previdnostjo brati.)

Zadnje vesti.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE V ISTRI KONČANE.

Trst. Včeraj so se vršile volitve petih poslancev iz veleposestva za istrski deželni zbor. S tem so volitve zaključene. Novi deželni zbor bo štel 19 Hrvatov in Slovencev, 22 italijanskih liberalcev, 1 krščanskega socialca, 1 socialist in 3 viriliste (škofe), to se pravi: Za pošten naroden sporazum bi bilo 24 glasov proti 22.

ZUNANJI MINISTRI PRI CESARJU. DEMARŠA V BELGRADU.

Dunaj. Zunanji minister grof Berchtold je bil danes zjutraj v Ištu pri cesarju sprejet ob pol 9. uri v avdienci. Poročal je cesarju v polurni avdienci o sklepih včerajšnjega ministrskega sveta.

Dunaj. Glede demarše v Belgradu se trdi, da je to vprašanje baže odvisno popolnoma od odločitve cesarjeve. Tisza pa se je omejil zgolj na splošne besede, rekoč, da se bo monarhija za-

vedala tako interesov, ki so zvezani z ohranitvijo miru kakor svojih dolžnosti z ozirom na obstoj in čast države. Grof Berchtold bo sprejet od cesarja danes v posebni avdienci. Predložil bo vladarju v odobritev noto, ki jo namerava izročiti avstrijska vlada v Belgradu. Kakor se je včeraj zvečer v političnih krogih z vso gotovostjo zatrjevalo, je nota izredno kategorična, tako da ni gotovo, če jo cesar v dosednji formi odobri. Govori se, da je dosedanja preiskava v Belgradu dognala, da je s sarajevskim komplotom v zvezi nekaj belgradskih oseb, ki so v posrednih ali neposrednih stikih s srbsko vlado, tako da je potrebno, da srbska vlada očitno dokaže, da to postopanje javno obsoja. Baron Giessl izroči avstrijsko noto belgradski vladi baže v soboto.

Dunaj. V avdienci je zunanji minister poročal o novem kurzu za Bosno in Hercegovino, kar je cesar odobril. Izpremembe se izvrše v bosenski upravi, v šolstvu in policiji ter za zborovanja, ki se znatno omeje. O tem bo cesarju tudi še Bilinski poročal. Ostrejša bo postopala mejna policija. Demarša v Belgradu se izvrši v kratkem, ne bo pa taka, da bi posegle v samostalne državne pravice Srbije ter ne bo imela poniževalne oblike za Srbijo. Zahtevala bo, da kompromitirane osebe srbska vlada pokliče na odgovor ter da da zagotovilo, da velikosrbskega gibanja v okviru avstro-ogrške države ne bo ne le podpirala, ampak tudi ne trpela, in da to gibanje prepreči, da kaznuje krivice in odstrani razmere, ki bi izključevale nadalje korektno razmerje med obema državama. Tu so mnjenja, da bo temu nepremakljivemu stališču naše države Srbija pač morala ugoditi.

ŠKANDALOZNA IZJAVA GROFA TISZE PROTI HRVATSKIM PATRIJOTOM.

Budimpešta. Splošno pozornost je vzbudila v včerajšnjem Tiszinem govoru v ogrskem državnem zboru mesto, v katerem prav vehementno neupravičeno napada pravaše. Glasi se: »Kar se tiče hrvatskoslavonske vlade, vztrajam na podlagi izkušnje v zadnjih mesecih pri svojem prepričanju, da je bilo zelo prav zasigurati normalno delovanje hrvatskoslavonske ustave. Treba se je varovati gotovih nevarnih gesel. Velika večina srbskega naroda na Hrvatskem je absolutno zvesta ne samo monarhiji, ampak tudi kroni svetega Štefana. Med Hrvati v Hrvatsko-Slavonski pa je neka skupina, ki nadaljuje s povdarjanjem svojih lastnih patriotičnih čustev in skuša diskreditirati patriotizem Srbov in zlasti sedaj, po atentatu, hoče spekulirati z denunciacijami, čeprav se ravno v tej skupini nahajajo vsi oni elementi, ki hočejo uresničiti jugoslovanske sanje in ki so sovražniki dualizma in sedanje ustave. Ogrska opozicija se ne sme dati zapeljati od sumljivih (!!) lojalnih manifestacij te skupine. V hrvatskosrbski koaliciji delujejo Hrvati in Srbi mirno skupaj in se vedno bolj približujejo unionizmu, ki so povečini vsi Hrvati in kojih zvestoba je nad vsak dvom vzvišena. Bila bi velika zmeta poslušati individue, ki bi radi poceni zaslužili lovorjev venec s tem, da bi diskreditirali »svoje sodeželane«. — Kakor se vidi, je zveza med Tiszjo in »hrvatsko-srbsko koalicijo« postala zdaj še pristranejša.

NEODPUSTLJIVA NAPAČA.

Budimpešta. V svojem govoru je Tisza tudi dejal: »Bila je neodpuščljiva napaka pustiti prestolonaslednika v Sarajevo brez varstva.«

PREISKAVA JE TAJNA. — KAJ JE Z DEMARŠO?

Dunaj. »Wiener Allgem. Zeitung« zopet opozarja, da je preiskava v Sarajevu tako tajna, da je vse vesti po listih (zlasti madjarskih) sprejeti z največjo previdnostjo. — Kar se demarše v Belgradu tiče, se trdi zopet, da ni nameravana, ampak da se bodo srbske oblasti pozvale, da glede nekaterih posameznih vprašanj pomagajo, da se preiskava olajša.

PRINCIP BIL VEDNO OKOLI PRESTOLONASLEDNIKA.

Dunaj. »Zeit« poroča, da se je Princip že v Ildžu skušal desetkrat približati prestolonasledniku! Šele ko so orožniki zapretili, da ga zapro, se ni več prikazal. Jemal je vedno s seboj sinove lojalnih državljanov, da ne bi padel nanj kak sum.

SRBI PROTI HRVATOM.

Zagreb. »Riječkim Novinam« se poroča iz Belovara, da so Srbi v Sredici pregnali s sejma hrvatske obrtnike in trgovce.

SLOVANSKO BOGOSLUŽJE V KATOLIŠKIH CERKVAH SRBIJE.

Belgrad. Sveta stolica je privolila v naknadno določbo k srbsko-vatikan-

skemu konkordatu, v kateri izreka svoje privoljenje, da se uvede v onih katoliških cerkvah Srbije, kjer bodo župljani to zahtevali, staroslovensko bogoslužje. S tem je torej tudi to važno vprašanje rešeno.

SRBSKO-RUMUNSKA ŽELEZNICA.

Belgrda. Prihodnje dni se bo sestala srbsko-rumunska komisija, ki bo določila, kje naj se zgradi most preko Donave, ki bi vezal Srbijo z Rumunijo. Preko tega mostu bi vodila železnica iz Grahova v Bukarešt, ki naj bi bila zgrajena do leta 1917. Ta železnica bi vodila s kake točke ob ruski meji dalje.

RUSIJA PRIGANJA SRBE IN RUMUNE.

Berolin. »Berliner Tageblatt« poroča iz Bukarešte: Na pritisk Rusije bo sta Srbija in Rumunija pospešili gradnjo novih železnic. Rumunija bo železnico Krajevo-Bukarešt podaljšala do ruske meje in jo tamkaj priključila na rusko vojaško železnico.

IZ ALBANIJE.

Drač. Vesti, da je kneginja Wied odpotovala, niso resnične. Mogoče je le, da se nameravajo odpotovati iz Drača knezovi otroci, ki niso navajeni albanske klime.

EPIROTI ZAVZELI KORICO.

Drač. Epiroti so zavzeli Korico.

TURŠKA OBOROŽEVANJA.

Carigrad. Vojni minister Enver bej je zahteval v budgetnem odseku 15 milijonov frankov za izpopolnitev turške artiljerije.

ŽENSKA USTRELILA GENERALA.

New York. Generala Willa je v Torreonu ustrelila neka ženska.

STEPENSONOVA POLARNA EKSPEDICIJA PONESREČILA.

London. Kanadska polarna ekspedicija, katero je vodil Stephenson, je ponesrečila. Osem članov ekspedicije je mrtvih.

Primorske vesti.

p Nadvojvodinja Marija Jožefa v Miramaru. Včeraj predpoldne je prišla z dunajskim brzovlakom ob 9. uri v Miramar nadvojvodinja Marija Jožefa, mati prestolonaslednika Karola Franca Josipa. Z njo sta prišla tudi sin nadvojvoda Maksimilijan Evgen in nečak vojvoda Filip Albert Württenberški. Na Miramarski postaji so jo pričakovali in pozdravili namestnik princ Hohenlohe, župan dr. Valerio in namestniški svetovalec Fabrizzi. Nadvojvodinja je bila oblečena v črno. Ko je pozdravila navzoče, se je podala takoj v grad, kjer ostane 5 mesecev.

Razne stvari.

Preprečen napad na ruskega carja. Pri na Francoskem aretiranih dveh Rusih najdeni bombi sta nevarnejši, kakor so prvotno mislili. Eno bombo so 8. t. m. za poizkušnjo razstrelili. Učinek je bil strašen. Bomba si je napravila tri četrta metra globoko luknjo. Hiše pol kilometra oddaljene so se tresle.

VINO

je zelo poceni, ker je še mnogo starega in se bliža novo. Kdor ga želi naročiti, naj se obrne na 2103

Ano Majjavac, Roč-Istra.

Sprejmeta se takoj

dva krojaška pomočnika

za boljše delo pri Ivan Stupica, krojaču v Dobu pri Domžalah. 2261

Zahvala.

Za vse obilne dokaze odkritega sočutja povodom prerane smrti našo iskreno ljubljeno sestro, gospe

Amalije Kukovič roj. Reich

izrekamo tem potem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prav toplo zahvalo.

Posebej se pa še iskreno zahvaljujemo vsem številnim udeležnikom pogreba, vsem darovalcem krasnih vencev kakor tudi vsem, ki so kakorkoli počastili spomin blage rajnice.

Ljubljana, dne 9. julija 1914.

2262

Zalujoči ostali.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 9. julija 1914.

Pšenica za oktober 1914	12-83
Pšenica za april 1915.	13 —
Rž za oktober	8-29
Oves za oktober	7-69
Koruza za julij 1914	7-26
Koruza za avgust 1914	7-38
Koruza za maj 1915	7-17

Vila

praktično opremljena, s predvrtom, zelenjavnim vrtom in poljem, je pod ugodnimi pogoji na prodaj. Natančneje pri F. Bratuscha, Slov. Bistrica, Spod. Štajersko. 2244

Izjava.

Podpisana izjavljava, da nisva plačnika za dolgove, katere bi napravil kdorkoli na najino ime, bodisi v denarju, bodisi v blagu.

Anton Jebačin, slikar.
Jelica Jebačin.

2257

Iščem dečka

od 15 do 16 let starega iz dobre, poštene hiše, ki ima veselje do pekovske obrti za učenje. Poizve se pri Josipu Wolfu, pekovsk. mojstru v Senožčah, Notranjsko. 2260

Proda se lep, skoraj nov, črn

'pianino'

Naslov Poštni predal 146, Ljubljana.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 velikih sob, predsobe, poselske sobe, kopalnice in z drugimi pritliklinami na solčni legi in lepim razgledom se radi preselite da z avgustovim ali novembrskim terminom v najem. Naslov se poizve v upravnistvu tega lista pod št. 2258.

Hlapec h konjem

se išče. Ozira se le na treznega in pridnega moža, ki se razume tudi na vsa kmetijska opravila. Plača po dogovoru. Pijanci izključeni. Nastop takoj. — Ponudbe pod „Trezen št. 2259“ na upravo lista.

GRAFove

kocke za govejo juho

nadomeščajo

meso v juhi.

2249

Dobiva se povsod. — Pri nakupu povdarjajte izrecno: GRAFove kocke.

Domača tvrdkaZunanja naročila
1127 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških slamnikov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Kržič, Vzorniki prvega svetega obhajila. 1 K, eleg. vez. 1 K 60 vin. Ta knjiga, ki je prva slovenska zbirka te vrste, prinaša izbrane zgledne mladinskih vzornikov, katerim je bil dan prvega sv. obhajila vir sreče za celo življenje. Knjiga nudi prvoobhajancem najboljšo sredstvo za dostojno pripravo na ta srečni dan. Vsled svoje vsebine bo trajno blažila otroško dušo ter navduševala k vsemu dobremu in blagemu. Vzori, katere knjiga navaja, so vzeti iz raznih stanov in različnih družinskih razmer ter nudijo torej bogato premembo. Pripomniti je treba posebej, da so vpoštevani v prvi vrsti zgledi iz domačega kraja in najnovejšega časa. Zbirka se omejuje na najbolj markantne in različne zgledne ter predčuje, kako so se naši vzorniki pripravljali na prvo sv. obhajilo, s kako pobožnostjo so isto prejeli in kako vdano so se zahvaljevali za nebeško srečo, ki jim je prišla v srce po prejemu prvega sv. obhajila. Tudi vnanja oblika te knjige je zelo prikupna. Ker ima več slik med besedilom, je cena izredno nizka. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Od istega pisatelja je na razpolago tudi prav tako spodbudna zbirka:

Zgledi bogoljubnih otrok. Zbirka obsega tri snopiče, izmed katerih stane vsak broširani snopič 60 vin., vez. 1 K. — Tudi ta zbirka bo navajala otroke k bogoljubnemu življenju, krepila v njegovem srcu vse dobre kate ter uničevala plevel in strasti.

Novi obširni vozni red s koledarjem je ravnokar izšel. Cena broš. 10 v, eleg. v platno vez. 30 v. To je najobširnejši slovenski vozni red, ki obsega vse slovenske in s temi zvezane železniške proge ter bo izletniku kot zasebni izvrstno služil. Poleg koledarja je voznemu redu priložen tudi prazen papir za notice. Vozni red je torej urejen kot praktična, vsem potrebam odgovarjajoča žepna knjižica, katere bo vsakdo vesel. Založništvo je na tem, da se vozni red razširi, zato mu je določilo tako malenkostno ceno, ki dobavne cene ne more nikdar pokriti. Dobi se v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani.**

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Steckenpferd-iližino mlečno mlo

Bergmann & Co., Tešin ob Labi

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod a 60 vin. 744

Kavarna**J. Zalaznik**

priporoča vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznajo dobro belo kavo, čokolado, kakao, čaj, fine likerje in najfinije pecivo. 3019

Bencin motorna kolesih, za 5 konjskih sil, že malo rabljen, za rabo kmetijskega društva ali večjega posestnika in mlatilnica boljše vrste, ki zrne sama nosi v vrečo, se prodasta za nizko ceno. **Matija Lipar v Mengšu.** 2206

Konfekcijska tvrdka

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo 19 sprejme

prodajalko

Izurnjena v konfekcijski stroki ima prednost. Ponudbe naj se pošljejo naravnost tvrdki. 2252

St. 7848.

Razpis.**Ustanove za umetnostne in glashbene zavode.**

Deželni zbor kranjski je deželni odbor pooblastil, da na podlagi javnega razpisa podeljuje gojencem raznih umetnostnih zavodov za normalno učno dobo 10 ustanov, in sicer 5 ustanov po 400 K, 5 ustanov po 600 K ter dve potovalni ustanovi po 500 K, dalje gojencem raznih glashbenih zavodov za normalno učno dobo 5 ustanov, in sicer 3 ustanove po 400 K, 2 ustanovi pa po 600 K.

Te podpore se bodo nakazovale v četrtletnih obrokih dne 15. septembra, 15. decembra, 15. marca in 15. junija vsakega leta.

Prosilci za jedno teh ustanov predložijo naj svoje prošnje

do 1. avgusta 1914

podpisanemu deželnemu odboru.

Prošnje morajo biti opremljene s krstnim in domovinskim listom ter z dokazili o dosedanjih splošnih in strokovnih študijah. V prošnji je navesti, za kateri zavod želi dobiti prosilec ustanovo in koliko časa trajajo redne študije na tem zavodu.

Prosilci za potovalno ustanovo morajo predložiti tudi program o nameravanih potovanjih.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 8. junija 1914.

1. vrsta K 5-50

2. vrsta K 6-50

Nikaka prevara!

Ne zamenjavajte z enakimi ponudbami!

Med bralce tega 30.000 parov prazničnih delavnih, elegantnih čevljev na zadrgo iz najboljšega trpežnega usnja z dobro podkovanimi podplat, kakor kaže slika, za dober glas naše tvrdke. Plača se samo 400 t. j. K 5-50 za 1. vrsto moških ali ženskih čevljev. 2. vrsta moških ali ženskih čevljev na zadrgo za nedelje in praznike z višjimi petami par sa K 6-50. Pošljemo vsakomu po želji. Zamenjava dovoljena, torej nikak riziko! Po povzetju pošlje pri c. kr. trgovskem sodišču protokolirano razpoložljive čevlje.

Franc Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/10 R.

Vaša priporočila nam prinese korist.
Tisoče priznanih pism.
Kršćanska svetovna tvrdka. 1398

Kdor
kdor
kdor
kdor
ta

želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo, išče dobrega in lahkega postranskega za službo, uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znanih, se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača, naj nemudoma sporoči svoj naslov pod:

„Poštni predal 47“, Ljubljana.

1875

Glavnik

za barvanje las

Potom priprostega česanja se pobarvajo sivi in rudeči lasje pristno plavo, rujavno ali črno. Popolnoma neškodljivo! Rabljivo leta in leta. Na tisoče v rabi. Komad K5.—.

Razpošilja: **I. SCHÜLLER, Dunaj III, Krieglergasse 6 II.** 1187

Začetniki!Grško, latinsko, francosko, angleško, nemško, italijansko po zelo nizki ceni! — **Marija Stanič, Knaflcova ulica 4. I.** 2205**Pianino**

skoraj nov, je radi selitve po ceni na prodaj.

Dvorni trg 3, II. nadstropje, na desno od stopnjic.

Prosim, oglejte si predležene oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Cloveške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka.

Poskusite pri: 935

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomična obuvanja

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Wolfova lokomobila

50 HP se vsled povečanja podjetja prodaja po ugodni ceni. Lokomobila bode še dva meseca v obratu in zmaguje 80 HP. Nadaljna pojasnila daje **FRANJO ŽAGAR, Markovec, p. Staritr pri Rakeku.** 2239

Poziv na p. t. duhovščino!

Morsko kopališče Gradež

pri Ogleju.

Kakor prejšnja leta je hiša duhovniškega podpornega društva »Pio Sovvegno« na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo »Pio Sovvegno« v Corici (Corte S. Ilario 7.)

1870

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14.—, 17.—, 20.—

„ „ dame „ 12.—, 15.—, 18.—

„ „ dečke ^{36/39} „ 10.—, 12.—

„ „ otroke St. 22-25 26-28 29-31 32-35

Specialna vrsta za moške in ženske samo K 10.—

Garantirana kakovost po teh cenah. Gnejše vrste od kron 1'50 naprej.

710

Ravnokar je izšla knjižica

„Zločin v Sarajevu“

ki jo krasi do 30 lepih, deloma umetniških slik. V knjižici je natančen opis vseh na tragičen umor se nanašajočih dogodkov. — Posebej opozarjamo na **krasne portretne slike** pokojnih žrtv nadvojvode **FRANA FERDINANDA** in soproge **ZOFIJE** vojvodinje **Hohenberg**, ter njunih treh otrok.

Izvod stane 70 vinarjev, po pošti 10 vinarjev več. 2253 Naročila sprejema in izvršuje poštno obratno:

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.